

Mer relevant än någonsin - Biblioteksplan för Stockholms stad

Framställan från kulturnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Stockholms stads biblioteksplan godkänns i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet.
2. Biblioteksplan, dnr KS 2021/850, upphör därmed att gälla.

Föredragande borgarrådet Torun Boucher

Sammanfattning av ärendet

Den tidigare biblioteksplanen, dnr KS 2021/850, gällde till och med den 31 december 2025 varför kulturnämnden har tagit fram ett förslag på en ny biblioteksplan som godkändes av kulturnämnden den 30 september 2025. I den föreslagna biblioteksplanen Mer relevant än någonsin – biblioteksplan för Stockholms stad pekas riktningen ut för de kommande fyra åren genom fyra strategiska förflyttningar:

- Från bokryggar till levande litteratur
- Från kopieringsrum till samhällsviktig verksamhet
- Från biblioteket mitt i byn till bibliotek i hela staden
- Från erbjudande till delaktig upplevelse

Beredning

Ärendet har initierats av kulturnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, förskolenämnden, utbildningsnämnden, äldre- och barnnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Region Stockholm, DIK-Facket för kultur, kommunikation och kreativ sektor och Vision Stockholm.

DIK och Vision Stockholm har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret är positivt till den nya biblioteksplanen och bedömer den som gedigen, inkluderande och tydligt invånarorienterad. Bibliotekens roll som öppna, trygga och demokratiska platser som främjar mänskliga rättigheter lyfts.

Förskolenämnden är positiv till biblioteksplanen och lyfter bibliotekens betydelse för barn som prioriterad målgrupp, särskilt för att främja läslust tillsammans med vårdnadshavare. Samtidigt betonas att skolbiblioteksplanen är viktigast för förskoleverksamheten.

Utbildningsnämnden ställer sig positiv till förslaget. Nämnden uppskattar biblioteksplanens koppling till skolbiblioteksplanen och välkomnar utvecklad samverkan mellan skola och folkbibliotek.

Äldrenämnden ställer sig sammanfattningsvis positiv till förslaget till ny biblioteksplan och delar uppfattningen att biblioteksverksamhetens roll som samhällsaktör behöver värnas och utvecklas. Nämnden anser att de strategiska förflyttningarna är relevanta och i linje med biblioteksverksamhetens uppdrag nu och framåt, dock vill de framhålla att äldre är en grupp som kan

behöva beaktas ännu mer i planen.

Bromma stadsdelsnämnd ser positivt på förslaget till ny biblioteksplan och bedömer att arbetet med framtagandet har varit både gediget och inkluderande, med ett brett deltagande från berörda aktörer. Nämnden konstaterar även att planen inte innebär några direkta förändringar av stadsdelsnämndernas uppdrag, men att bibliotekens samhällsuppdrag kopplat till information, delaktighet och demokrati förtydligas och konkretiseras.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser att det är positivt att biblioteksplanen framhäver bibliotekens viktiga funktion i samhället för invånare i alla åldrar.

Farsta stadsdelsnämnd ser positivt på förslaget till biblioteksplan som bygger vidare på den tidigare biblioteksplanen. Den beskriver en verksamhet som fortsätter arbetet med att erbjuda ett gemensamt tryggt och inspirerande rum som är öppet och tillgängligt för alla utifrån behov, både fysiskt men också digitalt. Den nya biblioteksplanen innebär inga direkta förändringar som påverkar stadsdelsnämndernas uppdrag, bortsett från att den konkretiserar bibliotekets samhällsuppdrag som är kopplat till information, delaktighet och demokrati.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är positiv till fördjupad samverkan med de lokala biblioteken, särskilt inom kultur- och fritidsverksamhet för barn och unga samt i arbetet med medborgarservice. Erfarenheter från platssamverkan, samlokalisering och lovverksamhet lyfts som framgångsrika, och nämnden ser goda möjligheter att

vidareutveckla samordnade arbetssätt där bibliotek och medborgarkontor kompletterar varandra, bland annat i samband med etableringen av nodbibliotek.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd ser positivt på förslaget till biblioteksplan som beskriver en verksamhet som fortsätter arbetet med att erbjuda ett gemensamt tryggt och inspirerande rum som är öppet och tillgängligt för alla utifrån behov, både fysiskt men också digitalt. Nämnden ser positivt på att biblioteken bejakar dessa behov. Det blir även tydligt med vikten av samverkan för att kunna erbjuda stöd under flera timmar av dygnet och veckan.

Järva stadsdelsnämnd är positiv till den nya biblioteksplanen och lyfter bibliotekens betydelse för demokrati, mångfald och kunskap samt värdet av samverkan med stadsdelsförvaltningarna. Samtidigt efterfrågas ett tydligare fokus på flerspråkighet, prioriterade målgrupper och samverkan med vuxenutbildning, civilsamhälle och medborgarkontor. Nämnden önskar även att stadsdelsförvaltningar får större delaktighet i framtida revideringar av planen.

Kungsholmens stadsdelsnämnd ser flera fördelar med en mer strukturerad samverkan mellan bibliotek och stadsdelsförvaltning. Avseende samarbete kring målgrupper finns flera möjligheter att utveckla samarbetet mellan förskola, öppen förskola, äldreomsorg, kulturområdet och biblioteken, både praktiskt och kommunikativt.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd är positiv till den strategiska förflyttningen som stärker medborgarservice och samhällsvägledning som kärnverksamhet på biblioteken och betonar vikten av fortsatt samarbete med stadsdelsförvaltningarna. Tidigare samverkan har möjliggjort samhällsvägledning och stödinsatser på bibliotek, vilket ses som värdefullt, och nämnden framhåller fördelarna med fortsatt erfarenhetsutbyte och gemensam utveckling inom dessa områden.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd är positiv till den nya biblioteksplanen och ser att den balanserar bibliotekens kärnvärden med förnyelse. Biblioteken bidrar till likvärdighet, demokrati och tillgänglighet i linje med Vision 2040 och är en viktig samverkanspart i Skarpnäck, särskilt i arbetet med ökad tillgänglighet, medborgarservice och omställningen till en ny socialtjänst.

Skärholmens stadsdelsnämnd är positiv till den nya biblioteksplanen och förslag om samverkan med stadsdelens verksamheter samt satsningar på mer öppet, uppsökande arbete och nodbibliotek. Samtidigt lyfts en risk för ojämlikhet kopplad till digitala förutsättningar vid införandet av ett gemensamt bestånd, vilket bör beaktas.

Södermalms stadsdelsnämnd är positiv till biblioteksplanen och välkomnar skiftet från erbjudande till upplevelse, med ett starkt fokus på tillgänglighet genom digitalisering, uppsökande arbete, utökad medborgarservice och längre öppettider. Bibliotekens roll som en trygg plats för trovärdig information och kunskap i en orolig omvärld lyfts särskilt.

Stockholms Stadshus AB står bakom förslaget till ny biblioteksplan. Bolaget anser att biblioteksplanen blivit mer lättillgänglig och tydligare än tidigare plan

Region Stockholm besvarar remissen som ett undantag och lämnar därför ett kortfattat yttrande. Region Stockholms kulturnämnden bedömer att Stockholms stads nya biblioteksplan är väl genomarbetad, relevant och tydligt strukturerad kring fyra tematiska områden, samt ser positivt på att planen lyfter vikten av bibliotekssamverkan i Stockholmsregionen. Region Stockholms kulturnämnd noterar även att staden har valt att anta en separat skolbiblioteksplan i samverkan mellan utbildnings- och förskolenämnden.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Bibliotekens roll som samhällsviktig aktör är avgörande för ett jämlikt och demokratiskt samhälle. Den nya biblioteksplanen för Stockholms stad tydliggör biblioteket som en gemensam, offentligt finansierad resurs där alla, oavsett bakgrund eller förutsättningar, ges tillgång till kunskap, kultur och samhällsinformation.

Jag är särskilt glad över att planen fortsätter att stärka stockholmarnas tillgång och rätt till kunskap och yttrandefrihet, samtidigt som den fortsätter bygga upp en stabil och robust styrd organisation som kan utvecklas för att möta framtidens behov. De strategiska förflyttningarna syftar till att minska ojämlikhet och föra resurser, innehåll och inflytande närmare invånarna. En gemensam boksamling, utvecklade nodbibliotek, fri tillgång till digitala verktyg, uppsökande verksamhet och ökad tillgänglighet bidrar till en mer jämlik stad. Särskilt betydelsefullt är barnperspektivet, där barn ses som rättighetsbärare och aktiva deltagare.

Biblioteksplanen ligger även i linje med kommunfullmäktiges beslut om ökad samverkan mellan stadens verksamheter, i syfte att välfärd och service ska fördelas likvärdigt och vara lika tillgänglig för alla stockholmare. Genom samverkan med bland annat skolor, förskolor, stadsdelsförvaltningar, civilsamhälle och andra kommunala verksamheter kan biblioteken fungera som en sammanhållande nod i stadens gemensamma välfärdsarbete. Sammantaget stärks biblioteket som en central del av stadens välfärd, demokrati och gemensamma ansvar.

Bilagor

Mer relevant än någonsin. Biblioteksplan för Stockholms stad, dnr KS 2025/1249-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andrea Hedin (alla M) enligt följande.

Biblioteken har en avgörande betydelse för barn och ungas läslust och bildning. Moderaterna vill att biblioteken ska vara tillgängliga, trygga och trevliga platser. Det är därför Moderaterna lägger särskilda satsningar på biblioteksverksamhet för barn och unga i vår budget. Vi vill se längre öppettider på stadens bibliotek, att antalet tillgängliga bibliotek blir fler allt eftersom nya bostadsområden och skolor byggs samt utforska möjligheten till fler innovativa bibliotekstjänster och nattöppna bibliotek under delar av året.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 4 februari 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis godkänna föredragande borgarråds förslag
2. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet vill att Stockholms bibliotek utvecklas till öppna, trygga och inbjudande miljöer för alla, oavsett var i staden man bor. De ska vara rofyllda mötesplatser som främjar gemenskap, bildning, kunskap och läslust. Biblioteken ska finnas på attraktiva platser där stockholmarna rör sig och nya bibliotek ska öppnas i takt med att staden växer. Öppettiderna ska vara generösa och inte begränsas av regler om dygnsvila i kombination med politiska krav på heltid för all personal.

Vi konstaterar att föreliggande biblioteksplan i huvudsak innebär en uppdatering av den tidigare, trots att omvärlden förändrats avsevärt sedan den förra planen antogs. Något som är olyckligt.

För att biblioteken även ska fungera som lokala kulturnoder bör förtroendeöppet återinföras, så att föreningslivet kan använda och hålla öppet biblioteken utanför ordinarie öppettider. I Centerpartiets budgetreservation för Stockholms stad 2026 satsar vi 3 miljoner kronor på utvecklingsarbete förtroendeöppet och förlängda öppettider på biblioteken i Stockholms stad. Vi håller med förvaltningen om bibliotekets viktiga roll i den demokratiska utvecklingen och betydelsen av biblioteket som en arena för en mångfald av röster, en plats att ta del av information och kunskap och uppleva olika kultur, olika språk och gemenskap.

Särskilt uttalande av Christofer Fjellner, Johan Paccamonti och Sophia Granswed Baat (alla M) som är likalydande med Moderaternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Förslaget till ny biblioteksplan, Mer relevant än någonsin – Biblioteksplan för Stockholms stad, bygger vidare på den tidigare planen och ska vara en vägvisare för stadens biblioteksverksamhet under de kommande åren.

Med utgångspunkt i Vision 2040 - Möjligheternas Stockholm tydliggör Mer relevant än någonsin – biblioteksplan för Stockholms stad riktningen för bibliotekets roll i att bidra till en stad som är ”världsledande i att leva upp till mänskliga rättigheter och barnrätt, där mångfald, innovationer, nytänkande och tillgänglighet är ledord”. Biblioteksplanen beskriver hur bibliotekets uppdrag formuleras i bibliotekslagen och att denna pekar fyra prioriterade målgrupper:

- Personer med funktionsnedsättning
- Nationella minoriteter
- Personer med annat modersmål än svenska
- Barn och ungdomar

Den nya biblioteksplanen bygger vidare på föregående biblioteksplan och beskriver nuläge och önskade strategiska förflyttningar. I planen fastslås att biblioteken ska präglas av generösa öppettider, ett brett och relevant utbud samt en hög tillgänglighet. Medarbetarna ska ha en mångfald av kompetenser som inspirerar och vägleder stockholmarna i deras läsning, lärande och skapande. Biblioteken ska vara öppna mötesplatser för kultur och samhällsfrågor samt bidra till ett Stockholm där det är naturligt att röra sig mellan olika stadsdelar och där invånare med skilda bakgrunder möts i vardagen. I den föreslagna biblioteksplanen pekas riktningen ut för de kommande fyra åren genom fyra strategiska förflyttningar:

Från bokryggar till levande litteratur

Bibliotekens samlingar ska synliggöras än mer för att öka nyttjandegraden och den totala utlåningen. Biblioteket ska gå från många lokala biblioteksbestånd till en gemensam boksamling. Enligt biblioteksplanen kan biblioteksverksamhet som utgår från ett Stockholmsgemensamt bestånd ge stockholmarna en bättre och mer jämlik tillgång till samlingarna och resurserna inom biblioteksverksamheten nyttjas bättre. Med en gemensam boksamling ska stockholmarna kunna använda hela stadens bokbestånd på ett enklare sätt, exempelvis genom hemleveranser eller hämtning och återlämning av böcker i ett reservationsskåp på stan.

Från kopieringsrum till samhällsviktig verksamhet

Biblioteket är för många en viktig plats för att söka information, kommunicera och utföra medborgerliga ärenden. Detta ska värnas och vårdas som en del av bibliotekets kärnuppdrag. Enligt biblioteksplanen ska det säkerställas att medborgarservice och vägledning är en del av bibliotekets kärnverksamheter samtidigt som innehållet utvecklas efter besökarnas behov och det omgivande samhällets utveckling.

Från biblioteket mitt i byn till bibliotek i hela staden

Av biblioteksplanen framgår att de lokala biblioteken är stadens hjärtan i form av ett litterärt och lärande rum där människor kan samlas, med eller utan ett ärende. Dagens utvecklade biblioteksuppdrag är bredare än tidigare och ryms inte i sin helhet på mindre bibliotek. Vid sidan av de lokala biblioteken behövs därför ett antal större nodbibliotek som på en och samma plats kan erbjuda hela bibliotekets samlade utbud och möjligheter. Enligt planen ska medborgarna ha nära till ett större bibliotek med rikt utbud oavsett var i staden du bor, samtidigt som lokala bibliotek genom mer öppet kan erbjuda utökade öppettider.

Från erbjudande till delaktig upplevelse

Biblioteken ska vara trygga och inbjudande mötesplatser med ömsesidig respekt och tydliga ordningsregler som bas. Invånare som besöker biblioteken ska vara medskapande och delaktiga i verksamheten där upplevelsen är i fokus. Det görs bland annat genom digitala tjänster, trygghetsskapande arbete samt tydlig och målinriktad kommunikation. Genom förbättrade möjligheter till medskapande för bibliotekets användare ska biblioteken göra en strategisk förflyttning, från erbjudandet i fokus till att en delaktig upplevelse ska vara i fokus.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2025 följande.

1. Kulturnämnden godkänner förslag till Biblioteksplan för Stockholms stad
2. Ärendet hemställs till kommunfullmäktige
3. Ärendet justeras omedelbar

Särskilt uttalande av Emelie Wassermann (SD), se Reservationer m.m.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förslaget till ny biblioteksplan, Mer relevant än någonsin – biblioteksplan för Stockholms stad, bygger vidare på den tidigare planen och ska vara en vägvisare för stadens biblioteksverksamhet under de kommande åren.

Med utgångspunkt i Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm, pekar biblioteksplanen ut riktningen för bibliotekets roll i att bidra till en stad som är världsledande i att leva upp till mänskliga rättigheter och barnrätt, där mångfald, innovationer, nytänkande och tillgänglighet är ledord. Uppdraget formuleras i bibliotekslagen, som också pekar på prioriterade målgrupper: personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter, personer med annat modersmål än svenska samt barn och ungdomar.

Bibliotekets roll som samhällsviktig aktör har under de senaste åren blivit allt tydligare. På biblioteken får stockholmarna tillgång till grundläggande medborgarservice såsom datorer, skrivare, kopiator och scanner. Genom att biblioteken erbjuder teknik för att navigera i det moderna informationssamhället får

medborgarna tillgång till information och kan bilda sig en uppfattning om aktuella frågor och utmaningar i samhället.

Biblioteket är också en del av i ett litterärt ekosystem, där författare, förlag, distributörer, bokhandlare, översättare, kritiker, biblioteksmedarbetare och läsare samspelar.

En förutsättning för bibliotekets demokratiska, samhällsviktiga och läsfrämjande uppdrag är att biblioteket står för åsikts- och yttrandefrihet och förhåller sig sakligt och opartiskt i politiska, ideologiska och religiösa frågor. Det uppdraget ska förvaltas ödmjukt och underbyggt av kunskap. Bibliotekens roll är att ge verktyg för att navigera i en komplex omvärld, inte att bära sanningen.

Bibliotekens breda uppdrag utförs i samverkan med olika samhällsaktörer, till exempel skolor, förskolor, näringsliv, civilsamhälle, andra förvaltningar, högskolor och universitet. I centrum för bibliotekets samarbetspartners står användaren.

Bibliotekensplanen för Stockholms stad kompletteras av en skolbiblioteksplan för att täcka hela det kommunala biblioteksväsendet. Skolbiblioteksplanen tas fram av utbildningsförvaltningen, i samarbete med förskoleförvaltningen och kulturförvaltningen.

Fortsatt biblioteksutveckling

Riktningen för biblioteksutvecklingen stakas ut genom strategiska förflyttningar. De strategiska förflyttningarna förstärker bibliotekets utveckling i en föränderlig tid. Ny teknik, nya format och nya användarbeteenden ställer nya krav på biblioteket för att vara fortsatt relevant, samtidigt som bibliotekets etablerade tjänster behöver upprätthållas.

De strategiska förflyttningarna beskriver vad Stockholms stadsbiblioteket ska prioritera under de kommande åren. Hur förflyttningarna ska genomföras beskrivs närmare i bibliotekets enheters verksamhetsplaner. Eftersom omvärlden förändras snabbt är det viktigt att en strategisk plan inte låser sig fast vid lösningarna. De måste ständigt värderas och omprövas i verksamheten.

De strategiska förflyttningarna beskrivs kortfattat nedan:

Från bokryggar till levande litteratur

Biblioteket ska lyfta samlingen och synliggöra den. För att göra det behövs såväl ökat utrymme som helt nya arbetssätt. Det behövs mer plats bland hyllorna och fokus på att visa upp litteraturen, knyta an till händelser i omvärlden, koppla ihop nya böcker med gamla och knyta band mellan böcker och användare. Det är mötet mellan bok och människa som är målet. Nyttjandet av beståndet och den totala utlåningen ska öka markant.

Biblioteket ska gå från många lokala biblioteksbestånd till en gemensam boksamling. Detta görs genom en modern logistikkedja likt e-handeln, där en gemensam

logistikcentral och en utvecklad infrastruktur för transporter och reservationer är nödvändiga delar. Det görs också genom en översyn av lånevillkor och reservationsavgifter, liksom digitala system för att underlätta för stockholmarna att låna och för bibliotekets medarbetare att arbeta med litteraturen. En biblioteksverksamhet som utgår från ett Stockholmsgemensamt bestånd ger stockholmarna en bättre och mer jämlik tillgång till samlingarna och resurserna inom biblioteksverksamheten nyttjas bättre

Från kopieringsrum till samhällsviktig verksamhet

Biblioteket ska säkerställa medborgarservice och demokratisk samhällsvägledning inom biblioteket, samt utveckla innehållet i takt med förändringar i samhället som har bäring på bibliotekets lagstadgade uppdrag. Detta görs genom att bättre använda biblioteksrummet och digitala kanaler för infrastruktur och vägledning, genom rekrytering av nödvändig kompetens samt genom samarbete med stadsdelar, näringsliv och civilsamhälle.

Från biblioteket mitt i byn till bibliotek i hela staden

Biblioteket ska, som ett komplement till de lokala biblioteken, vidareutveckla nodbibliotek i varje stadsdelsområde. Detta görs genom att rusta och utveckla större bibliotek som redan idag har ett stort upptagningsområde och genom att skapa nya där det behövs.

Det görs genom att öka tillgänglighet och öppettider på de lokala biblioteken, exempelvis genom mer öppet.

Det görs genom att rusta och utveckla de lokala biblioteken.

Det görs också genom att stärka och utveckla det uppsökande och rörliga biblioteksarbetet. Bibliotekets digitala verksamheter, tjänster och utbud binder samman de fysiska platserna och kompletterar varandra.

Från erbjudande till delaktig upplevelse

Biblioteket ska gå från erbjudandet i fokus till delaktig upplevelse i fokus.

Detta görs genom förbättrade möjligheter till medskapande för bibliotekets användare.

Det görs genom ett tydligt värdskap och ett välkomnande bemötande.

Det görs genom attraktiva och moderna digitala tjänster.

Det görs genom metodiskt trygghetsskapande arbete.

Det görs också genom nödvändiga rumsliga förbättringar och välkomnande entréer.

Barnkonsekvensanalys

Biblioteksplan för Stockholms stad bygger på en bred datainsamling där användare, icke-användare, medarbetare, samarbetspartners och andra samhällsaktörer har

deltagit. För att skapa delaktighet och inflytande har speciella workshops hållits med barn. Ett flertal citat av barn finns med i planen, i syfte att säkerställa att barnens perspektiv finns med. Såväl omvärldsanalysen som de strategiska förflyttningarna har prioriterade målgrupper i fokus och barnkonventionen som svensk lag har varit en viktig utgångspunkt i arbetet. Biblioteksplanens strategiska förflyttningar innebär att flytta boken och verksamheten närmare den enskilda användaren. Detta kan exempelvis innebära förbättrad skyltning av barnlitteratur, barn som medskapare i program och förändringar i biblioteksrummet som skapar en attraktivare biblioteksmiljö för de yngre besökarna.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av kulturnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, förskolenämnden, utbildningsnämnden, äldre- och barnnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, DIK – Facket för kultur, kommunikation och kreativ sektor, Region Stockholm och Vision Stockholm.

DIK och Vision Stockholm har inte inkommit med svar.

Innehållsförteckning

Kulturnämnden	8
Stadsledningskontoret	12
Förskolenämnden	12
Utbildningsnämnden	13
Äldre- och barnnämnden	14
Bromma stadsdelsnämnd	15
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd	15
Farsta stadsdelsnämnd	17
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd	18
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd	19
Järva stadsdelsnämnd	19
Kungsholmens stadsdelsnämnd	21
Norra innerstadens stadsdelsnämnd	22
Skarpnäcks stadsdelsnämnd	23
Skärholmens stadsdelsnämnd	23

Södermalms stadsdelsnämnd	25
Stockholms stadshus AB.....	25
Region Stockholm	26
Reservationer m.m.	28

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret är positiv till förslaget om ny biblioteksplan och bedömer att arbetet med framtagandet har varit gediget och inkluderande, med ett brett deltagande från berörda aktörer. Planen beskriver en verksamhet som fortsatt ska vara öppen, tillgänglig och utformad efter invånarnas behov. Stadsledningskontoret är således positiv till biblioteksplanens fyra strategiska förflyttningar och att de fokuserar på målgruppernas perspektiv och behov i enlighet med Stockholms stads kvalitetsprogram.

Biblioteken är öppna och trygga platser som når invånare i olika åldrar och med olika socioekonomisk bakgrund. De har därmed en central funktion i ett demokratiskt samhälle där medborgare utöver tillgång till olika litteratur och kultur även får tillgång till information, medborgarservice och integration. Stadsledningskontoret ser därför positivt på att bibliotekets funktion som demokratisk plats och uppdrag att arbeta för mänskliga rättigheter framhålls tydligt i planen.

Förskolenämnden

Förskolenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 december 2025 följande.

Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förskoleförvaltningen är positiv till förslaget om ny biblioteksplan i Stockholms stad och delar uppfattningen om folkbibliotekens centrala funktion i ett demokratiskt samhälle där medborgare får tillgång till såväl en mängd olika litteratur, kultur och medborgarservice.

Förvaltningen vill särskilt lyfta fram vikten av betoningen på de prioriterade målgrupperna där barn är en och därmed omfattas förskolans målgrupp med barn i åldern 1–5 år. Det är av stor vikt att barn tillsammans med sina vårdnadshavare har tillgång till bibliotekens rika utbud av litteratur och aktiviteter för att stimulera lusten och nyfikenheten på sin lediga tid tillsammans.

Förvaltningen vill dock avslutningsvis betona *skolbiblioteksplanen* som den plan som är av störst betydelse för förskoleverksamheten

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 december 2025 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 11 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget till "Biblioteksplan för Stockholms stad". Vidare ställer sig förvaltningen också bakom biblioteksplanens beskrivning av folkbibliotekens viktiga och lagstadgade roll för läsning, bildning, kulturliv och samhälleligt deltagande.

Att målsättningen om samverkan mellan folkbiblioteken och skolorna skrivs fram som viktig i biblioteksplanen är utmärkt. Förvaltningen välkomnar initiativ till fortsatta och fördjupade samarbeten på både skol- och förvaltningsnivå. Hur detta samarbete kan utvecklas ser förvaltningen fram emot att undersöka vidare tillsammans med Stockholms stadsbibliotek. Förvaltningen vill betona att det finns uppgifter som är gemensamma för skol- och folkbibliotek, som ansvaret för att bidra till en meningsfull fritid för barn och unga och att locka till läsning som styrs av lust och intresse. Ett bra exempel på detta är den av förvaltningen uppskattade satsningen "Läsa äger", som genomförs i samarbete mellan folkbibliotek, fritidshem och skolbibliotek.

Förvaltningen uppskattar hur biblioteksplanen relaterar till skolbiblioteksplanen. Användningen av ordet bibliotek gör det dock ibland otydligt huruvida skrivningarna omfattar både skol- och folkbibliotek eller enbart det senare. Det bör till exempel förtydligas på sidan 18 att samverkan med skolor är viktig för att möta barn och unga som annars inte söker sig till just folkbiblioteket.

De fyra strategiska förflyttningarna ter sig ur förvaltningens synpunkt som relevanta mot bakgrund av rådande samhällskontext. Förvaltningen instämmer i ambitionen att öka nyttjandet av biblioteksbeståndet och idén om att barn och unga på olika sätt ska kunna vara ännu mer delaktiga och medskapande i levandegörandet av litteraturen och i biblioteksupplevelsen i stort.

De tänkta organisatoriska förflyttningarna, i form av en mer gemensam boksamling samt satsningen på ett större "nodbibliotek" i varje stadsdel, handlar som förvaltningen förstår det om en ambition att åstadkomma ökad tillgänglighet till biblioteksservice samt om att använda folkbibliotekens resurser så effektivt som möjligt. Ökad tillgänglighet genom satsningar som exempelvis utökade öppettider uppfattar förvaltningen som bra och viktiga. Tillgång till läxhjälp och studieplatser ser förvaltningen som särskilt viktiga

insatser. Ett bemannat folkbibliotek i närområdet utgör en viktig utgångspunkt för barns läsande och lärande.

Konsekvenser för jämställdhet och för barn och barns rättigheter

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 december 2025 följande.

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av Mer relevant än någonsin - biblioteksplan för Stockholms stad (dnr KS 2025/1249) och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande av Niklas Sandstedt (M) och Thomas Wihlman (C), se Reservationer m.m.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 3 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Den nuvarande biblioteksplanen gäller till och med år 2025 varför en ny biblioteksplan behöver antas. Det föreliggande förslaget Mer relevant än någonsin - biblioteksplan för Stockholms stad bygger vidare på den föregående biblioteksplanen och utgår ifrån en bred datainsamling där användare, icke-användare, medarbetare, samarbetspartners och andra samhällsaktörer har deltagit. Äldreförvaltningen ställer sig sammanfattningsvis positiv till förslaget till ny biblioteksplan och delar uppfattningen att biblioteksverksamhetens roll som samhällsaktör behöver värnas och utvecklas.

Förvaltningen anser att de strategiska förflyttningarna är relevanta och väl svarar mot den målsättning som biblioteksverksamheten har.

Biblioteksverksamhetens målgrupper beskrivs i bibliotekslagen. Även om gruppen äldre inte anges specifikt, är det en stor målgrupp som kommer att bli allt större under de kommande decennierna och förvaltningen vill därför framhålla att äldre är en grupp som kan behöva beaktas särskilt, framför allt de närmare 6 000 personer som bor i särskilt boende och som inte kan nå bibliotekens utbud. På sidan 18 i handlingsplanen beskrivs samarbetet med volontärverksamhet och civilsamhället, vilket är positivt. Förvaltningen anser att det vore positivt att om möjligt komplettera med även den äldre målgruppen och personer med funktionsnedsättning mer specifikt.

Äldreförvaltningen vill i sammanhanget hänvisa till Handlingsplan för en åldersvänlig stad (dnr KS 2025/524), där två av inriktningarna är att öka den digitala kompetensen och delaktigheten samt att utveckla möjligheten att delta i aktiviteter.

Här har biblioteken en viktig funktion, inte minst genom tillgängligheten i stadsdelarna.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2025 följande.

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande av Hanna Wistrand (L), se Reservationer m.m.

Bromma stadsdelsförvaltningstjänsteutlåtande daterat den 8 december 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på förslaget till ny biblioteksplan och bedömer att arbetet med framtagandet har varit både gediget och inkluderande, med ett brett deltagande från berörda aktörer. Planen beskriver en verksamhet som fortsatt ska vara öppen, tillgänglig och utformad efter invånarnas behov. Den präglas av utvecklingsfokus och en vilja att möta en snabbt föränderlig omvärld med nyfikenhet, innovation och lyhördhet.

Förvaltningen konstaterar att planen inte innebär några direkta förändringar av stadsdelsnämndernas uppdrag, men att bibliotekens samhällsuppdrag kopplat till information, delaktighet och demokrati förtydligas och konkretiseras.

I remissarbetet framgår att besökare uttryckt en tydlig önskan om att medborgarservice ska vara tillgänglig på biblioteken. Förvaltningen ser positivt på att biblioteken bejakar dessa behov och menar att detta understryker vikten av att tydliggöra ansvarsfördelningen för medborgarservice inom staden. Den nya biblioteksplanen lyfter även vikten av samverkan, något som förvaltningen ser som centralt. Samverkan sker inom flera områden såsom brottsförebyggande arbete, medborgarservice, seniorverksamhet, lovaktiviteter samt kultur- och programverksamhet. Dessa samarbeten bidrar till mervärden för Brommaborna i form av ökad tillgänglighet, ett rikare aktivitetsutbud och stärkta lokala mötesplatser.

Förvaltningen saknar dock skrivningar om bibliotekens framtida arbete inom jämställdhet och hbtqi+-frågor. Då bibliotekens verksamhet utgör en viktig demokratisk arena, menar förvaltningen att dessa perspektiv är centrala och bör tydliggöras i planen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede Årsta Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2025 följande.

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Särskilt uttalande av Emelie Wasserman (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Christina Persson (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Peter Backlund (L), se Reservationer m.m.

Enskede Årsta Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 6 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen välkomnar det nya styrdokumentet Mer relevant än någonsin. Biblioteksplan för Stockholms stad. Stadsdelsförvaltningen anser att det är positivt att biblioteksplanen framhäver bibliotekens viktiga funktion i samhället för invånare i alla åldrar. Biblioteksplanen gör tydliga kopplingar med Stockholms stads Vision 2040 och Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna med fokus på jämlikhet, hållbarhet och innovation.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positivt till att de fyra prioriterade målgrupperna och principen om universell utformning lyfts i biblioteksplanen för att tillgängliggöra biblioteken i så stor utsträckning som möjligt. I biblioteksplanen står det att ”bibliotekens verksamhetsutveckling bör alltid utgå från de prioriterade målgrupperna”. Stadsdelsförvaltningen anser därför att de prioriterade målgrupperna bör lyftas under avsnitten rörande de strategiska förflyttningar biblioteksverksamheten ska göra de kommande åren för att inte tappa perspektivet.

Tillgänglighetsperspektiv

Stadsdelsförvaltningen menar att det ur en tillgänglighetsaspekt är positivt att personer med funktionsnedsättning i planen anges som en särskilt prioriterad målgrupp. Vidare är det bra att biblioteken i utformningen av sin verksamhet ska arbeta utifrån principen om universell utformning.

Av biblioteksplanen framgår att den är framtagen tillsammans med personer med funktionsnedsättning, vilket stadsdelsförvaltningen anser är positivt. Stadsdelsförvaltningen önskar samtidigt belysa att gruppen personer med funktionsnedsättning inte är homogen och att det kan finnas betydande skillnader i behov av utformning och anpassning även inom målgruppen. Stadsdelsförvaltningen uppmuntrar stadens bibliotek att fortsätta involvera funktionshinderrörelsen i arbetet med den fortsatta biblioteksutvecklingen. Ökad digitalisering och ny teknik kan till exempel innebära lösningar för många, men också skapa hinder och digitalt utanförskap. För att fånga upp hinder i tillgänglighet kan verksamheterna exempelvis föra kontinuerlig dialog med en fast referensgrupp bestående av personer med olika typer av funktionsnedsättning. Extra fokus kan även behöva ges till barn och unga med funktionsnedsättning. I förorden till biblioteksplanen nämns att bred kompetens och gedigen erfarenhet lägger grunden för hur biblioteksplanen omsätts och konkretiseras i verksamheten. När det gäller kompetens och erfarenhet av anpassning och tillgänglighet återfinns den framförallt inom just gruppen personer med funktionsnedsättning.

Barnrättsperspektiv

Biblioteken är viktiga verksamheter som främjar läslust, språkutveckling och kunskapsinhämtning hos barn och unga. Det är även en arena där barn och unga kan ta del av olika aktiviteter och författarsamtal. Forsknings- och utvärderingsprojektet Ung livsstil genomförde en studie under 2020 om vad barn och unga gör när de besöker bibliotek. Studien visade att barn och unga vanligast lånar böcker, träffar kompisar, pluggar och läser böcker. Studien visade även att det var fler flickor än pojkar som nyttjade biblioteken för att låna böcker och plugga. Enligt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) är det en högre andel unga i socioekonomiskt svagare område som nyttjar biblioteken i jämförelse med unga som bor i områden med god socioekonomi. På så sätt kan biblioteken ha en kompensatorisk funktion för de barn och unga som inte har en organiserad fritid.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2025 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remiss av förslag till Biblioteksplan för Stockholms stad.
2. Ärendet justeras omedelbart

Särskilt uttalande av Leif Söderström (SD), se Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på förslaget till biblioteksplan som bygger vidare på den tidigare biblioteksplanen. Den beskriver en verksamhet som fortsätter arbetet med att erbjuda ett gemensamt tryggt och inspirerande rum som är öppet och tillgängligt för alla utifrån behov, både fysiskt men också digitalt. Skrivningar om covid har lämnat plats för skrivningar om AI och andra nya tekniska metoder och digitala tjänster. Den nya biblioteksplanen innebär inga direkta förändringar som påverkar stadsdelsnämndernas uppdrag, bortsett från att den konkretiserar bibliotekets samhällsuppdrag som är kopplat till information, delaktighet och demokrati. I dagsläget har stadsdelsnämnderna uppdraget att stå för medborgarkontor och förvaltningen samverkar med biblioteken kring detta. Av förslaget till biblioteksplan framgår att bibliotekens besökare tydligt har uttryckt att man vill att den servicen ska finnas på biblioteket. I arbetet med Fokus Farsta undersöker förvaltningen i dialog med kulturförvaltningen, som ett av flera alternativ, möjligheten och förutsättningarna till en samlokalisering av medborgarkontoret i kulturhuset Fanfaren.

Inom ramen för arbetet med Fokus Farsta ingår också att skapa mer levande centrum. Det inkluderar att skapa fler tredje stadsrum för att levandegöra Farsta centrum även

utanför butikernas öppettider. Ett exempel är att utveckla Fanfaren till en kulturnod lokalt i Farsta. Förvaltningen ser positivt på att kulturnämnden i

kommunfullmäktiges budget 2026 har fått i uppdrag att utreda och ta fram förslag på utveckling och upprustning av kulturhuset Fanfaren i Farsta och deltar gärna i arbetet.

Planen lyfter även vikten av samverkan. Förvaltningen samverkar idag med biblioteken inom en mängd områden, till exempel inom fritidsverksamheten, seniorverksamheten och förskolan. Kring medborgarkontor finns en dialog där biblioteken hänvisar besökare till förvaltningens samhällsvägledning och andra insatser på stadsdelens medborgarkontor om de inte kan svara och förvaltningen bjuds in till bibliotekets aktiviteter och lotsar medborgare till dessa.

Dessa samarbeten tillför Farstaborna mervärde i form av till exempel service, aktiviteter och kulturprogram. Förvaltningen värdesätter samverkan med biblioteket och tycker att den fungerar mycket bra.

Den nya biblioteksplanen bedöms kunna bidra positivt till att stärka stadens arbete med mänskliga rättigheter. Det bedöms även kunna bidra till ökad jämställdhet mellan kvinnor och män. Arbetet med det föreslagna programmet bedöms inte innebära några miljö- eller klimatkonsekvenser.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2025 följande.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Särskilt uttalande av Johan Nilsson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Runar Finman (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Robin Nilsen (L), se Reservationer m.m.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 21 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till förslaget och särskilt dess ambition till att stärka samverkan lokalt. De synpunkter och förslag förvaltningen önskar framföra är följande:

- Stadsdelsnämnden ser positivt på en fördjupad samverkan med de lokala biblioteken gällande kultur- och fritidsverksamhet för barn och unga. I Liljeholmen och Fruängen har förvaltningen inom ramen för platssamverkan till exempel aktiverat torgen tillsammans med biblioteken som en del av sommarens lovverksamhet, och ser gärna att arbetet fortsätter att stärkas och utvecklas tillsammans.

- Gällande förflyttningen Från kopieringsrum till samhällsviktig verksamhet och uppdraget att ge medborgarservice så ser stadsdelsförvaltningen positivt på en fördjupad samverkan och har goda erfarenheter av samlokalisering i Älvsjö. Särskilt viktigt blir att tydliggöra och samordna uppdragen så att medborgarkontor och bibliotek inte arbetar parallellt utan snarare stärker och kompletterar varandra utifrån sina respektive roller och ansvarsområden. I Liljeholmen ser förvaltningen till exempel goda möjligheter att utveckla nya arbetssätt tillsammans i samband med etableringen av NODbiblioteket.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2025 följande.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande av Fatima Nur (L), se Reservationer m.m.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 december 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på förslaget till biblioteksplan som bygger vidare på den tidigare biblioteksplanen. Den beskriver en verksamhet som fortsätter arbetet med att erbjuda ett gemensamt tryggt och inspirerande rum som är öppet och tillgängligt för alla utifrån behov, både fysiskt men också digitalt. Förslaget till ny biblioteksplan är väl genomarbetat och noggrant underbyggt. Programmet tar hänsyn till förändringar av såväl kulturvanor som allt större behov av hjälp och samhällsvägledning både digitalt och praktiskt.

I remissarbetet framgår att besökare uttryckt en tydlig önskan om att medborgarservice ska vara tillgänglig på biblioteken. Förvaltningen ser positivt på att biblioteken bejakar dessa behov. Det blir även tydligt med vikten av samverkan för att kunna erbjuda stöd under flera timmar av dygnet och veckan. Förvaltningen ser fördelar med att biblioteket i Hässelby gård och medborgarkontoret är samlokaliserade, detta skapar ett större utbud av service för invånarna.

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2025 följande.

1. Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

2. Järva stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering

Särskilt uttalande av Rashid Mohammed m.fl. (V), Elvir Kazinic m.fl. (S) och Mansur Jama (MP), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Ghazal Saberian (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Patrick Amofah (C), se Reservationer m.m.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 30 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på förslaget till ny biblioteksplan för Stockholms stad. Förvaltningen ser bibliotekets viktiga roll i den demokratiska utvecklingen och betydelsen av biblioteket som en arena för en mångfald av röster, en plats att ta del av information och kunskap och uppleva kultur, språk och gemenskap. Förvaltningen har ett välfungerande samarbete med folkbiblioteken i stadsdelsområdet och ser positivt på planens beskrivning av stadsdelsförvaltningarna som en strategiskt viktig samarbetspartner för bibliotekets plats i närsamhället. Inför kommande revideringar av stadens biblioteksplan föreslår förvaltningen att även representanter från stadsdelsförvaltningarna ges möjlighet till inspel.

Enligt bibliotekslagen, som beskrivs i planen, ska särskild uppmärksamhet ägnas åt fyra prioriterade målgrupper varav en är personer med annat modersmål än svenska, en annan är nationella minoriteter och en tredje är personer med funktionsnedsättning. Enligt förvaltningen skulle planen med tanke på dessa tre prioriterade målgrupper, och ledord som mångfald tydligare kunna lyfta bibliotekens roll avseende att främja och stärka flerspråkighet. Biblioteket är en plats där det blir möjligt för invånare som tillhör de prioriterade målgrupperna och som talar/använder flera språk att hålla sina språk levande genom både litteratur och programverksamhet.

Avseende folkbibliotekens särskilda fokus på läsfrämjande och språkstärkande uppdrag för barn och unga lyfter planen betydelsen av samverkan med förskola och skola. Med tanke på de prioriterade målgrupperna (som också inkluderar vuxna) skulle planen även kunna lyfta betydelsen av samverkan med till exempel vuxenutbildningen/Sfi och civilsamhälle som har verksamhet som på olika sätt främjar språkutveckling och flerspråkighet hos både barn och vuxna. Det skulle också på ett tydligare sätt kunna framgå att biblioteket är en plats där barn och unga men även föräldrar, vuxna och/eller familjer kan ta del av litteratur på olika språk. Likaså kan bibliotekens möjlighet att uppmärksamma de nationella minoriteternas språk genom kulturinslag, författarmöten, högläsning, litteratur, film och musik förtydligas i planen.

Förvaltningen ser vidare positivt på den strategiska förflyttningen ”från kopieringsrum till samhällsviktig verksamhet” som beskriver hur biblioteket ska säkerställa medborgarservice och vägledning som kärnverksamheter på biblioteket. I Järva och på andra platser i staden finns medborgarkontor som också arbetar med medborgarservice. I Järva delar medborgarkontoren i vissa fall lokal med folkbiblioteket, i andra fall är dessa grannverksamheter.

Förvaltningen anser att möjlig och befintlig samverkan mellan dessa verksamheter kan förtydligas i planen. I förordet (s. 9) lyfts ett antal styrdokument och däribland ”Handlingsplan för tillgänglighet och delaktighet”. Förvaltningen känner inte till

detta styrdokument. Kan det vara Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024–2029 som avses?

Förvaltningen anser slutligen att den nya planen i samband med skrivelserna om bibliotekets opartiskhet skulle kunna förtydliga att biblioteksverksamhet alltid sker och skapas i ett sammanhang, att urval och gallring sker i relation till något och att den opartiska positionen - snarare än att hävda att biblioteket skulle vara opåverkat/frikopplat från samhället - innebär att biblioteken kritiskt reflekterar över vad som får ta plats, vad som trängs undan och vad som kan ges mer utrymme (i kultur- och samhällsdebatt) för att främja demokratisk utveckling. Det här skulle, enligt förvaltningen, också kunna förtydliga hur det opartiska förhållningssättet är kopplat till bibliotekens roll (så som den beskrivs i planen) som är att ge verktyg för att navigera i en komplex omvärld, inte bära sanningen.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2025 följande.

Kungsholmens stadsdelsnämnd överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Särskilt uttalande av Charlotta Schenholm (L), se Reservationer m.m.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om ny biblioteksplan.

Biblioteken har en viktig roll i samhället som nod, för information, trygghet och delaktighet. Framförallt har biblioteken sedan lång tid tillbaka en viktig funktion för att främja läslust och är ett viktigt komplement till förskola och skola. Bibliotek är öppna och trygga platser som når invånare i olika åldrar och med olika socioekonomisk bakgrund. På så sätt är biblioteken viktiga för tillgång till information, stöd och integration.

Förvaltningen ser flera fördelar med en mer strukturerad samverkan mellan bibliotek och stadsdelsförvaltning. Avseende samarbete kring målgrupper finns flera möjligheter att utveckla samarbetet mellan förskola, öppna förskola, äldreomsorg, kulturområdet och biblioteken, både praktiskt och kommunikativt. Det finns även bra möjligheter att samarbeta kring miljö och klimat, samt trygghet.

Ytterligare ett område för samverkan är beredskap och kommunikation. Biblioteken är en samhällsviktig verksamhet dit invånare vänder sig vid kris, därför är det fördelaktigt med kontaktvägar och gemensamma strategier med stadsdelsförvaltningen genom kommunikation och beredskapsplanering.

Biblioteken har en viktig roll som mötesplats för äldre och för att minska ofrivillig ensamhet, därför anser förvaltningen att det vore värdefullt med fler riktade

aktiviteter mot äldre. Utifrån Stockholms stads handlingsplan för en äldrevänlig stad ska staden främja social gemenskap för målgruppen. Tillgängligheten till biblioteken är en central faktor för flera målgrupper, inte minst äldre och personer med funktionsnedsättningar. Även om Kungsholmens stadsdelsområde både har Kungsholmens internationella bibliotek och Stora Essingens bibliotek, anser förvaltningen att en biblioteksfilial skulle vara en värdefull tillgång för såväl unga som äldre i områden som Hornsberg och Stadshagen.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 11 december 2025 följande.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Särskilt uttalande av Amelie Langby m.fl. (M), Christina Messick (L), Daniele Fava m.fl. (C), se Reservationer m.m.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar den föreslagna biblioteksplanen och anser att den välgrundat och tydligt pekar ut riktningen för stadens biblioteksverksamhet.

I förslaget till biblioteksplan beskrivs att en av de strategiska förflyttningarna är att säkerställa medborgarservice och vägledning som kärnverksamheter på biblioteket och samtidigt utveckla innehållet efter besökarnas behov och det omgivande samhällets utveckling. I detta arbete beskrivs det finnas behov av ett aktivt samarbete med flera aktörer, bland annat med stadsdelsförvaltningar. Förvaltningen uppmuntrar den föreslagna strategiska förflyttningen och även fortsatt samarbete mellan stadsdelsförvaltning och bibliotek. Förvaltningens samarbete med biblioteket i frågor om samhällsvägledning har tidigare lett till att förvaltningen har kunnat erbjuda samhällsvägledning på Stockholms stadsbibliotek och senare även på det temporära stadsbiblioteket Spelbomskan. Andra exempel på samarbete är till exempel att förvaltningens föräldrarådgivare finns på plats på stad biblioteket i syfte att svara på frågor och nå ut med stöd till föräldrar. Förvaltningen vill framhålla vikten av ett fortsatt samarbete kring dessa frågor och ser att det finns flera fördelar med att samarbeta och att utbyta erfarenheter mellan bibliotek och stadsdelsförvaltning i frågor om medborgarservice och samhällsvägledning.

Vidare ser förvaltningen positivt på att bibliotekets funktion som demokratisk plats och bibliotekets uppdrag att arbeta för mänskliga rättigheter framhålls tydligt i planen.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2025 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Särskilt uttalande av Gunnar Caperius (C), Kristina Lutz m.fl. (M) och Lena Kling (L), se Reservationer m.m.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till den nya biblioteksplanen *Mer relevant än någonsin – Biblioteksplan för Stockholms stad*. Förvaltningen ser även positivt på biblioteksplanens riktning framåt där kärnvärden balanseras med förnyelse.

Bibliotekets tillgänglighet och utbud bidrar till ökade likvärdiga förutsättningar för målgrupper i alla åldrar inom staden. Biblioteken är en viktig plats som bidrar till demokrati, delaktighet, likvärdighet och tillgänglighet i enlighet med Vision 2040. I Skarpnäck finns en nära samverkan mellan stadsdelsförvaltning och de lokala biblioteken. I arbetet med omställning till en ny socialtjänst och i strävan att förbättra tillgänglighet, ge ett nära och flexibelt stöd och medborgarservice är biblioteken en viktig samverkanspart och arena.

Biblioteksplanens fyra strategiska förflyttningar fokuserar på målgruppernas perspektiv och behov i enlighet med *Stockholms stads kvalitetsprogram*. Förvaltningen ser vikten av fortsatt samarbete med biblioteken för att fortsatt stimulera lust till litteratur och läsning.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 11 december 2025 följande.

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Särskilt uttalande av Stephan Guiance m.fl. (S) Shamso Ali Hassan m.fl. (V) Zarathustra Acatt m.fl. (MP), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Elisabeth Johnson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Tapani Juntunen (SD), se Reservationer m.m.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 19 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen. Beslutet justeras omedelbart.

Dagsläge

I Skärholmens stadsdelsnämndsområde bedrivs den huvudsakliga delen av stadsbibliotekets verksamhet i de egna lokalerna i Skärholmens centrum samt Bredängs centrum. Den senare med fokus på barn och unga. Därtill samverkar biblioteket med förvaltningens verksamheter såsom förskola, öppen förskola och fritid. Skolor i området har i varierande omfattning egna skolbibliotek, vilka dock inte berörs i biblioteksplanen. Dessa omfattas istället av en kompletterande skolbiblioteksplan.

Synpunkter

Förvaltningen välkomnar förslaget om en ny biblioteksplan och uppskattar det befintliga samarbetet mellan biblioteket och förvaltningens verksamheter. För stadsdelens barn och unga ger det bred tillgång till litteratur och läsning vilket stimulerar till språkutveckling och fantasi. Förslaget om utökat mer öppet och att stärka det uppsökande rörliga biblioteket är mycket positiva inslag. Biblioteksplanen betonar att biblioteket inte enbart erbjuder kultur och litteratur utan även ökar människors möjlighet att kunna ta del av samhället, studera och klara av sin vardag genom att erbjuda bland annat datorer, wifi, läsläsning, juridisk rådgivning mm. Detta blir särskilt viktigt i Skärholmen med tanke på trångboddhet och andra socioekonomiska faktorer. Förvaltningen ser fram emot utvecklingen av nodbibliotek som den strategiska förflyttningen ”Från biblioteket mitt i byn till bibliotek i hela staden” innebär. Biblioteksplanen innefattar att gå från många olika lokala biblioteksbestånd till en gemensam boksamling. En del av planen går ut på att skapa en logistikkedja likt e-handeln, med utvecklad infrastruktur för transporter och reservationer, där leveransen skulle kunna ske till förskolan, den egna arbetsplatsen eller hemmet. Lånevillkor och avgifter ska ses över och nya digitala system införas. Visionen är en biblioteksverksamhet som utgår från ett Stockholmsgemensamt bestånd vilket antas ge stockholmarna en mer jämlik tillgång till samlingarna. Förvaltningen befarar att effekten kan bli ojämlig beroende på olika förutsättningar och kompetens vad gäller digitala verktyg. Detta bör tas i beaktande vid ett eventuellt genomförande.

Jämställdhetsanalys

Flera mätningar på nationell och regional nivå, visar att det finns skillnader i hur flickor och pojkar tar del av kultur beroende på skillnader i uppväxtvillkor, utbildningsnivå, socioekonomiska faktorer etc. I Stockholms stads inriktning är att röra sig från de stora skillnader i hälsa, trygghet, inkomst, skolresultat som finns i

staden.² Målet är en stad där alla har likvärdiga förutsättningar och möjligheter att forma sina egna liv och där invånarna känner sig delaktiga och har inflytande.

Biblioteksplanen omfattar inte någon specifik analys kring faktorer som berör jämställdhet. Däremot lutar sig planen mot stadens övriga styrdokument och rapporter såsom Möjligheternas Stockholm – Vision 2040 och Återblick på skillnadernas Stockholm 2024. Därmed är jämställdhetsperspektivet iakttaget och ingen vidare analys behöver således genomföras

Barnkonsekvensanalys

Biblioteksplanen belyser barnrättsperspektivet på ett ändamålsenligt sätt samt i enlighet med barnkonventionen. I arbetet med att ta fram en ny biblioteksplan har barn och unga varit delaktiga, varav ingen vidare analys av barnperspektivet behöver göras.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 11 december 2025 följande.

Stadsdelsförvaltningen överlämnar tjänsteutlåtandet till Kommunstyrelsen som svar på remissen.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 30 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Inom Södermalms stadsdelsområde finns tre bibliotek; Luma i Hammarby Sjöstad, Tranströmerbiblioteket på Medborgarplatsen och Hornstulls bibliotek i Hornstull. Biblioteken på Södermalm är viktiga mötesplatser för invånarna som ger möjlighet till både kunskap och utveckling.

Förvaltningens verksamheter har många positiva samarbeten med biblioteken, som till exempel innefattar förskolorna och vård- och omsorgsboendena för att nämna ett par.

Förvaltningen ser positivt på förslaget till biblioteksplan där strategin går från erbjudande till upplevelse i fokus. Planen genomsyras av tillgänglighet, bland annat genom digitalisering, uppsökande arbete, utökad medborgarservice och förlängda öppettider. Planen betonar även vikten av biblioteken som en plats för trovärdig information och kunskap i en orolig omvärld.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB yttrande daterat den 19 december 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Delar av bibliotekens uppdrag formuleras i bibliotekslagen (2013:801), till exempel att biblioteken ska verka för det demokratiska samhällets utveckling och främja litteraturens ställning samt vara tillgänglig för alla. Koncernledningen menar att den

föreslagna biblioteksplanen är i linje med lagen. Koncernledningen är positiva till den föreslagna biblioteksplanen.

Underremisser

Kulturhuset Stadsteaterns remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Kulturhuset Stadsteatern står bakom förslaget till ny biblioteksplan. Bolaget anser att biblioteksplanen blivit mer lättillgänglig och tydligare än tidigare plan.

Region Stockholm

Region Stockholms yttrande daterat den 21 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Region Stockholm brukar inte få och därmed inte heller besvara remisser från kommunerna om de biblioteksplaner som enligt bibliotekslagen (Bibliotekslag 2013:801) ska finnas för såväl regional som kommunal biblioteksverksamhet. Föreliggande ärende utgör ett undantag varför också kulturnämndens svar är mycket kortfattat.

Kulturnämnden noterar att Stockholms stad har valt att anta en separat plan för stadens skolbiblioteksverksamhet där utbildningsnämnden är ansvarig i samverkan med förskolenämnden.

Stockholms stads remissversion av ny biblioteksplan ter sig för kulturnämnden som väl genomarbetad och i alla delar relevant. Den är också tydligt strukturerad kring fyra tematiska områden där en ambition och riktning för framtiden pekas ut inom varje område. Nämnden noterar att planen innehåller ett omnämnde av vikten av bibliotekssamverkan i Stockholmsregionen, vilket nämnden menar är positivt.

Sammanfattning

Region Stockholm brukar inte få och därmed inte heller besvara remisser från kommunerna om de biblioteksplaner som enligt bibliotekslagen (Bibliotekslag 2013:801) ska finnas för såväl regional som kommunal biblioteksverksamhet. Föreliggande ärende utgör ett undantag varför också förvaltningen föreslår ett mer kortfattat svar.

Värt att notera är att Stockholms stad har valt att anta en separat plan för stadens skolbiblioteksverksamhet där utbildningsnämnden är ansvarig i samverkan med förskolenämnden.

Stockholms stads remissversion av ny biblioteksplan ter sig för förvaltningen som väl genomarbetad och i alla delar relevant. Den är också tydligt strukturerad kring fyra tematiska områden där en ambition och riktning för framtiden pekas ut. Förvaltningen noterar att planen innehåller ett omnämnde av vikten av bibliotekssamverkan i Stockholmsregionen, vilket är positivt.

Reservationer m.m.

Kulturnämnden

Särskilt uttalande av Emelie Wasserman (SD)

Vi är positiva till den nya biblioteksplanen och delar uppfattningen om bibliotekens centrala roll som en samhällsviktig verksamhet. Biblioteken ska inte bara vara en plats för litteratur och kultur, utan också en trygg och tillgänglig mötesplats för alla stockholmare.

Sverigedemokraterna ser ett behov av att förstärka bibliotekens förmåga att möta de utmaningar som följer av den snabba digitala utvecklingen. Allt fler stockholmare behöver stöd för att kunna ta del av samhällsinformation, e-tjänster och digitala resurser. När stora delar av bibliotekets utbud nu erbjuds i form av e-böcker och inläst böcker krävs en hög grad av tekniskt kunnande hos låntagarna. För att biblioteken ska kunna erbjuda relevant service krävs en satsning på vidareutbildning av personalen i digitala tjänster.

Vi vill också betona vikten av trivsel och trygghet på biblioteken. För att biblioteken ska upplevas som en trygg och välkomnande mötesplats måste arbetet med ordningsskapande åtgärder och trygg arbetsmiljö prioriteras.

Äldrenämnden

Särskilt uttalande av Thomas Wihlman (C) och Niklas Sandstedt (M)

Vi konstaterar att föreliggande biblioteksplan i huvudsak innebär en uppdatering av den tidigare, trots att omvärlden förändrats avsevärt sedan den förra planen antogs. Centerpartiet vill att Stockholms bibliotek utvecklas till öppna, trygga och inbjudande miljöer för alla, oavsett var i staden man bor. De ska vara rofyllda mötesplatser som främjar gemenskap, bildning, kunskap och läslust. Biblioteken ska finnas på attraktiva platser där stockholmarna rör sig och nya bibliotek ska öppnas i takt med att staden växer. Öppettiderna ska vara generösa och inte begränsas av regler om dygnsvila i kombination med politiska krav på heltid för all personal.

För att biblioteken även ska fungera som lokala kulturnoder bör förtroendeöppet återinföras, så att föreningslivet kan använda och hålla öppet biblioteken utanför ordinarie öppettider.

Vi håller med äldreförvaltningen om att stadens biblioteksverksamhet även borde ta höjd för den demografiska utvecklingen. En växande andel äldre stockholmare, inte minst de som bor i särskilda boenden, har i dag svårt att ta del av bibliotekens utbud. Biblioteksplanen bör därför inkludera insatser som stärker tillgängligheten för denna grupp. Utöver detta kan vissa bibliotek vara arenor som ingår i systemet med Kultur för Äldre, aktivitetscenter, mötesplatser och liknande inom äldreomsorgen.

Bromma stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Hanna Wistrand (L)

Det är bra med en ny biblioteksplan. Den här biblioteksplanen innehåller dock endast ordet äldre 3 gånger. En gång i en titel, en gång i förhållande till äldre litteratur och en gång i förhållande till uppsökande verksamhet inom äldreomsorgen.

Representanter för våra äldre, eller våra pensionärsorganisationer har inte bjudits in till de workshops som har genomförts i samband med planens framttagande.

Biblioteksplanen synliggör i mycket liten utsträckning våra seniora invånare, trots att biblioteket är en viktig resurs oavsett ålder. Äldre har, liksom andra grupper, rätt att kunna ta del av litteratur och information utifrån sina olika förutsättningar.

Det handlar om tillgång till anpassade medier, stöd i användningen av digitala tjänster och en aktiv, och en mer uppsökande biblioteksverksamhet inom äldreomsorgen. För att säkerställa jämlik tillgång till kultur, bildning och delaktighet genom hela livet behöver biblioteksplanen tydligare lyfta äldres behov och rättigheter.

Läslust har ingen åldersgräns, remittera planen till våra pensionärsråd och till våra pensionärsorganisationer.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Emelie Wassermann (SD)

Sverigedemokraterna är positiva till den nya biblioteksplanen och delar uppfattningen om bibliotekens centrala roll som en samhällsviktig verksamhet. Biblioteken ska inte bara vara en plats för litteratur och kultur, utan också en trygg och tillgänglig mötesplats för alla stockholmare.

Biblioteken ska förbli en central del av stadens kulturliv och erbjuda ett rikt utbud av litteratur som inspirerar till kunskap och rekreation. Fokus ska vara på fysiska böcker men med anpassningar som säkerställer att även personer med funktionsnedsättning kan ta del av utbudet. I en tid då färre och färre stockholmare har en bokhylla hemma är det än viktigare att biblioteken bjuder in till sina fysiska bokhyllor. Ordningen ska återupprättas, personer som stör verksamheten eller uppträder hotfullt ska avvisas och beläggas med vistelseförbud. Biblioteken ska vara trygga och välkomnande platser för kultur, lärande och samvaro, en attraktiv arbetsplats och en naturlig del av stockholmarnas vardag.

Sverigedemokraterna ser även ett behov av att förstärka bibliotekens förmåga att möta de utmaningar som följer av den snabba digitala utvecklingen. Allt fler stockholmare behöver stöd för att kunna ta del av samhällsinformation, e-tjänster och digitala resurser. När stora delar av bibliotekets utbud nu erbjuds i form av e-böcker och inlästa böcker krävs en hög grad av tekniskt kunnande hos låntagarna. För att

biblioteken ska kunna erbjuda relevant service krävs en satsning på vidareutbildning i digitala tjänster för personalen.

Vi vill också betona vikten av trivsel och trygghet på biblioteken. För att biblioteken ska upplevas som en trygg och välkomnande mötesplats måste arbetet med ordningsskapande åtgärder och trygg arbetsmiljö prioriteras.

Särskilt uttalande av Christina Persson (C)

Vi konstaterar att föreliggande biblioteksplan i huvudsak innebär en uppdatering av den tidigare, trots att omvärlden förändrats avsevärt sedan den förra planen antogs.

Centerpartiet vill att Stockholms bibliotek utvecklas till öppna, trygga och inbjudande miljöer för alla, oavsett var i staden man bor. De ska vara rofyllda mötesplatser som främjar gemenskap, bildning, kunskap och läslust. Biblioteken ska finnas på attraktiva platser där stockholmarna rör sig och nya bibliotek ska öppnas i takt med att staden växer. Öppettiderna ska vara generösa och inte begränsas av regler om dygnsvila i kombination med politiska krav på heltid för all personal.

För att biblioteken även ska fungera som lokala kulturnoder bör förtroendeöppet återinföras, så att föreningslivet kan använda och hålla öppet biblioteken utanför ordinarie öppettider.

Särskilt uttalande av Peter Backlund (L)

Det är bra med en ny biblioteksplan. Den här biblioteksplanen innehåller dock endast ordet äldre 3 gånger. En gång i en titel, en gång i förhållande till äldre litteratur och en gång i förhållande till uppsökande verksamhet inom äldreomsorgen.

Representanter för våra äldre, eller våra pensionärsorganisationer har inte bjudits in till de workshops som har genomförts i samband med planens framtagande.

Biblioteksplanen synliggör i mycket liten utsträckning våra seniora invånare, trots att biblioteket är en viktig resurs oavsett ålder. Äldre har, liksom andra grupper, rätt att kunna ta del av litteratur och information utifrån sina olika förutsättningar.

Det handlar om tillgång till anpassade medier, stöd i användningen av digitala tjänster och en aktiv, och en mer uppsökande biblioteksverksamhet inom äldreomsorgen. För att säkerställa jämlik tillgång till kultur, bildning och delaktighet genom hela livet behöver biblioteksplanen tydligare lyfta äldres behov och rättigheter.

Läslust har ingen åldersgräns, remittera planen till våra pensionärsråd och till våra pensionärsorganisationer.

Farsta stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Leif Söderström (SD)

Sverigedemokraterna ser positivt på att det presenteras en utvecklingsplan för biblioteken i Stockholms stad. Den centrala utgångspunkten för alla bibliotek har varit och bör vara som en plats för förkovran och kunskapsspridning. I tider av förändrade konsumtions- och levnadsmönster är det av stor vikt att föra diskussioner om hur vi kan bevara, värna och utveckla centrala institutioners roll i framtiden. Bibliotekens roll för att bevara viktig litteratur blir än mer betydelsefull eftersom allt mer nu digitaliseras.

Biblioteken spelar en central roll i att skapa mötesplatser och erbjuda tillgång till kunskap för de som annars inte har det. Inte minst som en avgörande resurs för de som är i behov av tekniskt stöd.

Stockholms stadsbibliotek är lika gammalt som den svenska demokratin och Sveriges biblioteks tradition är en del av den svenska kulturen. I och med de samhällsutmaningar som den förda politiken har skapat så ser vi att bibliotekens roll blir allt viktigare för att sprida kunskap om svensk kultur och historia till nya generationer.

Vi ställer oss dock skeptiska till förslaget om ”förtroende öppet”, ett koncept som syftar till att hålla biblioteken öppna utan närvarande personal, då stadens bibliotek har haft problem med ungdomsgång som bidragit till en otrygg och ogästvänlig miljö för övriga besökare.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Johan Nilsson m.fl. (M)

Biblioteken har en avgörande betydelse för barn och ungas läslust och bildning. Moderaterna vill att biblioteken ska vara tillgängliga, trygga och trevliga platser. Det är därför Moderaterna lägger särskilda satsningar på biblioteksverksamhet för barn och unga i vår budget. Vi vill se längre öppettider på stadens bibliotek, att antalet tillgängliga bibliotek blir fler allt eftersom nya bostadsområden och skolor byggs samt utforska möjligheten till fler innovativa bibliotekstjänster och nattöppna bibliotek under delar av året.

Särskilt uttalande av Runar Finnman (SD)

Vi är positiva till den nya biblioteksplanen och delar uppfattningen om bibliotekens centrala roll som en samhällsviktig verksamhet. Biblioteken ska inte bara vara en plats för litteratur och kultur, utan också en trygg och tillgänglig mötesplats för alla stockholmare.

Sverigedemokraterna ser ett behov av att förstärka bibliotekens förmåga att möta de utmaningar som följer av den snabba digitala utvecklingen. Allt fler stockholmare behöver stöd för att kunna ta del av samhällsinformation, e-tjänster och digitala resurser.

När stora delar av bibliotekets utbud nu erbjuds i form av e-böcker och inläst böcker krävs en hög grad av tekniskt kunnande hos låntagarna. För att biblioteken ska kunna erbjuda relevant service krävs en satsning på vidareutbildning av personalen i digitala tjänster.

Vi vill också betona vikten av trivsel och trygghet på biblioteken. För att biblioteken ska upplevas som en trygg och välkomnande mötesplats måste arbetet med ordningsskapande åtgärder och trygg arbetsmiljö prioriteras.

Särskilt uttalande av Robin Nilsen (L)

Det är bra med en ny biblioteksplan. Den här biblioteksplanen innehåller dock endast ordet äldre 3 gånger. En gång i en titel, en gång i förhållande till äldre litteratur och en gång i förhållande till uppsökande verksamhet inom äldreomsorgen. Representanter för våra äldre, eller våra pensionärsorganisationer har inte bjudits in till de workshops som har genomförts i samband med planens framtagande.

Biblioteksplanen synliggör i mycket liten utsträckning våra seniora invånare, trots att biblioteket är en viktig resurs oavsett ålder. Äldre har, liksom andra grupper, rätt att kunna ta del av litteratur och information utifrån sina olika förutsättningar.

Det handlar om tillgång till anpassade medier, stöd i användningen av digitala tjänster och en aktiv, och en mer uppsökande biblioteksverksamhet inom äldreomsorgen. För att säkerställa jämlik tillgång till kultur, bildning och delaktighet genom hela livet behöver biblioteksplanen tydligare lyfta äldres behov och rättigheter.

Läslust har ingen åldersgräns, remittera planen till våra pensionärsråd och till våra pensionärsorganisationer.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Faima Nur (L)

Det är bra med en ny biblioteksplan. Den här biblioteksplanen innehåller dock endast ordet äldre tre gånger. En gång i en titel, en gång i förhållande till äldre litteratur och en gång i förhållande till uppsökande verksamhet inom äldreomsorgen. Representanter för våra äldre, eller våra pensionärsorganisationer har inte bjudits in till de workshops som har genomförts i samband med planens framtagande.

Biblioteksplanen synliggör i mycket liten utsträckning våra seniora invånare, trots att biblioteket är en viktig resurs oavsett ålder. Äldre har, liksom andra grupper, rätt att kunna ta del av litteratur och information utifrån sina olika förutsättningar.

Det handlar om tillgång till anpassade medier, stöd i användningen av digitala tjänster och en aktiv, och en mer uppsökande biblioteksverksamhet inom äldreomsorgen. För att säkerställa jämlik tillgång till kultur, bildning och delaktighet genom hela livet behöver biblioteksplanen tydligare lyfta äldres behov och rättigheter.

Läslust har ingen åldersgräns, remittera planen till våra pensionärsråd och till våra pensionärsorganisationer.

Järva stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Rashid Mohammed m.fl. (V), Elvir Kazinic m.fl. (S) och Mansur Jama (MP)

Utöver vad som sägs i stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande, vilket vi instämmer i, vill vi anföra följande. I Biblioteksplanens avsnitt 2.1 "Från bokrygg till levande litteratur" (sid. 21) finns formuleringar som kan tolkas så, att de lokala bibliotekens bokbestånd ska minskas, till förmån för en mer central "gemensam boksamling". Vi menar att detta vore en olycklig utveckling.

Förslaget till biblioteksplan tycks överskatta stockholmarnas rörlighet. Särskilt personer i de fyra prioriterade målgrupperna, men också andra som inte redan är läsvana, kommer knappast att ta sig till något "nodbibliotek" i en annan stadsdel. De är i praktiken begränsade till ett bibliotek nära sin bostad eller arbetsplats.

En biblioteksbesökare som inte söker en specifik författare eller bok, vill förmodligen titta i bokbeståndet innan man bestämmer sig för vad man vill låna/läsa. Man kanske först vill titta i en innehållsförteckning, läsa en "baksidestext", se hur omfattande eller begriplig en text är, osv. Möjligheten till det blir givetvis sämre med ett mindre antal böcker i det lokala bibliotekets hyllor. Det riskerar att motverka intentionerna att "ge stockholmarna en mer jämlik tillgång till samlingarna" och att öka läsandet. Ett relativt stort antal böcker i de lokala bibliotekens hyllor bör inte ställas i motsats till insatser för att presentera (skön-) litteratur eller författarskap.

En fråga som inte berörs i stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande, och endast marginellt i förslaget till biblioteksplan rör samtal i bibliotekens lokaler. Det nämns (sid. 24) att "Olika användargrupper med olika behov samexisterar på biblioteket och basen är en ömsesidig respekt och tydliga ordningsregler", men vad detta konkret bör innebära framgår inte. I ett modernt bibliotek finns behov av att föra samtal, särskilt om biblioteksverksamheten kombineras med annan medborgarsservice, vilket vi välkomnar. Samtidigt finns behov av att kunna läsa utan att bli störd av andras samtal. Flera bibliotek fungerar också som uppehållsrum, där besökare för - ibland högljudda - samtal med varandra eller via mobiltelefon. Om samtal alltså ska, eller måste, accepteras behöver biblioteken också skapa "tysta rum" i sina lokaler dit besökare kan gå för att läsa en bok eller en tidskrift utan att störas.

Särskilt uttalande av Ghazal Saberian (SD)

Sverigedemokraterna hänvisar till vår budgetreservation i kommunfullmäktige samt till eventuellt beslut eller yttrande från Sverigedemokraterna i Kulturnämnden.

Särskilt uttalande av Patrick Amofah (C)

Vi konstaterar att föreliggande biblioteksplan i huvudsak innebär en uppdatering av den tidigare, trots att omvärlden förändrats avsevärt sedan den förra planen antogs. Centerpartiet vill att Stockholms bibliotek utvecklas till öppna, trygga och inbjudande miljöer för alla, oavsett var i staden man bor. De ska vara rofyllda mötesplatser som främjar gemenskap, bildning, kunskap och läslust. Biblioteken ska finnas på attraktiva platser där stockholmarna rör sig och nya bibliotek ska öppnas i takt med att staden växer. Öppettiderna ska vara generösa och inte begränsas av regler om dygnsvila i kombination med politiska krav på heltid för all personal. För att biblioteken även ska fungera som lokala kulturnoder bör förtroendeöppet återinföras, så att föreningslivet kan använda och hålla öppet biblioteken utanför ordinarie öppettider.

I Centerpartiets budgetreservation för Stockholms stad 2026 satsar vi 3 miljoner kronor på utvecklingsarbete förtroendeöppet och förlängda öppettider på biblioteken i Stockholms stad.

Vi håller med förvaltningen om bibliotekets viktiga roll i den demokratiska utvecklingen och betydelsen av biblioteket som en arena för en mångfald av röster, en plats att ta del av information och kunskap och uppleva olika kultur, olika språk och gemenskap.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Charlotta Schernholm (L)

Biblioteken har en avgörande betydelse för barn och ungas läslust och bildning. Moderaterna vill att biblioteken ska vara tillgängliga, trygga och trevliga platser. Det är därför vi lägger särskilda satsningar på biblioteksverksamhet för barn och unga i vår budget. Vi vill se längre öppettider på stadens bibliotek, att antalet tillgängliga bibliotek blir fler allt eftersom nya bostadsområden och skolor byggs samt utforska möjligheten till nya lösningar som stärker biblioteksnärvaron i hela staden.

Biblioteken är mer än bara en plats för böcker – de är en grundpelare i ett demokratiskt samhälle. För barn och unga är biblioteken avgörande för att väcka läslust, utveckla språk och skapa förutsättningar för ett livslångt lärande. Biblioteken ska erbjuda en trygg miljö där alla, oavsett bakgrund, får tillgång till kunskap, kan resa mellan länder, kulturer, platser, möten och karaktärer.

För studenter spelar biblioteken en central roll för studiero och informationsinhämtning, och möjliggör både utbildning och forskning. För äldre kan biblioteken vara en mötesplats, motverka ensamhet och främja delaktighet i samhället. Idag är även biblioteken en viktig resurs för personer som saknar egna digitala verktyg i hemmet, och fungerar som en bro till digital inkludering. Genom att

satsa på biblioteken stärker vi bildning, jämlikhet och sammanhållning i hela staden - en viktig investering nu och framåt.

Norra Innerstadens stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Amelie Langby m.fl. (M), Christina Messick (L), Daniele Fava m.fl. (C)

Vi konstaterar att föreliggande biblioteksplan i huvudsak innebär en uppdatering av den tidigare, trots att omvärlden förändrats avsevärt sedan den förra planen antogs. Vi vill att Stockholms bibliotek utvecklas till öppna, trygga och inbjudande miljöer för alla, oavsett var i staden man bor. De ska vara rofyllda mötesplatser som främjar gemenskap, bildning, kunskap och läslust. Biblioteken ska finnas på attraktiva platser där stockholmarna rör sig och nya bibliotek ska öppnas i takt med att staden växer. Öppettiderna ska vara generösa och inte begränsas av regler om dygnsvila i kombination med politiska krav på heltid för all personal.

För att biblioteken även ska fungera som lokala kulturnoder bör förtroendeöppet återinföras, så att föreningslivet kan använda och hålla öppet biblioteken utanför ordinarie öppettider.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Gunnar Caperius (C), Kristina Lutz m.fl (M) och Lena Kling (L)

Biblioteken har en avgörande betydelse för barn och ungas läslust och bildning. Moderaterna vill att biblioteken ska vara tillgängliga, trygga och trevliga platser. Det är därför Moderaterna lägger särskilda satsningar på biblioteksverksamhet för barn och unga i vår budget. Vi vill se längre öppettider på stadens bibliotek, att antalet tillgängliga bibliotek blir fler allt eftersom nya bostadsområden och skolor byggs samt utforska möjligheten till nya lösningar som stärker biblioteksnärvaron i hela staden.

Biblioteken är mer än bara en plats för böcker – de är en grundpelare i ett demokratiskt samhälle. För barn och unga är biblioteken avgörande för att väcka läslust, utveckla språk och skapa förutsättningar för ett livslångt lärande.

Biblioteken ska erbjuda en trygg miljö där alla, oavsett bakgrund, får tillgång till kunskap, kan resa mellan länder, kulturer, platser, möten och karaktärer.

För studenter spelar biblioteken en central roll för studiero och informationsinhämtning, och möjliggör både utbildning och forskning. För äldre kan biblioteken vara en mötesplats, motverka ensamhet och främja delaktighet i

samhället. Idag är även biblioteken en viktig resurs för personer som saknar egna digitala verktyg i hemmet, och fungerar som en bro till digital inkludering.

Genom att satsa på biblioteken stärker vi bildning, jämlikhet och sammanhållning i hela staden - en viktig investering nu och framåt.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Stephan Guiance m.fl. (S) Shams Ali Hassan m.fl. (V)
Zarathustra Acatt m.fl. (MP)

Majoriteten vill uttrycka vårt tack för remissen av Mer relevant än någonsin – biblioteksplan för Stockholms stad, liksom för förvaltningens svar. Underlagen ger en god grund för att förstå nuläget, utmaningarna och de utvecklingsbehov som stadens bibliotek står inför.

Vi delar bedömning att bibliotekens roll i staden är viktigare än någonsin. Biblioteken är inte enbart platser för läsaresservice och kunskap, utan centrala demokratiska institutioner som erbjuder trygghet, delaktighet, kultur och livslångt lärande. Det är av särskild betydelse i områden som präglas av socioekonomiska skillnader och där behovet av kostnadsfria och tillgängliga mötesplatser är stort. Majoriteten välkomnar särskilt att biblioteksplanen lyfter: - ställningstaganden för jämlik tillgång till biblioteksverksamhet i hela staden,

- fokus på barn och ungas läsning,
- förstärkt arbete med litteratur på flera språk,
- tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, - samt bibliotekens roll som trygga och öppna mötesplatser i lokalsamhället.

Vi ser att många av dessa prioriteringar är direkt relevanta för Skärholmens stadsdel. Det gäller inte minst arbetet med att stärka läsfrämjandet, att utveckla biblioteken som sociala mötesplatser samt att värna ett utbud som speglar den språkliga och kulturella mångfalden hos våra invånare.

Vi ser positivt på planen och anser att den utgör en viktig strategisk riktning för att utveckla och framtidssäkra bibliotekens uppdrag. Majoriteten ser fram emot att bidra till genomförandet av planens mål i vår stadsdel, i nära dialog med invånare och medarbetare.

Särskilt uttalande av Elisabeth Johnson m.fl. (M)

Biblioteken har en avgörande betydelse för barn och ungas läslust och bildning. Moderaterna vill att biblioteken ska vara tillgängliga, trygga och trevliga platser. Det är därför Moderaterna lägger särskilda satsningar på biblioteksverksamhet för barn och unga i vår budget. Vi vill se längre öppettider på stadens bibliotek, att antalet

tillgängliga bibliotek blir fler allt eftersom nya bostadsområden och skolor byggs samt utforska möjligheten till nya lösningar som stärker biblioteksnärvaron i hela staden.

Biblioteken är mer än bara en plats för böcker – de är en grundpelare i ett demokratiskt samhälle. För barn och unga är biblioteken avgörande för att väcka läslust, utveckla språk och skapa förutsättningar för ett livslångt lärande. Biblioteken ska erbjuda en trygg miljö där alla, oavsett bakgrund, får tillgång till kunskap, kan resa mellan länder, kulturer, platser, möten och karaktärer. För studenter spelar biblioteken en central roll för studiero och informationsinhämtning, och möjliggör både utbildning och forskning. För äldre kan biblioteken vara en mötesplats, motverka ensamhet och främja delaktighet i samhället. Idag är även biblioteken en viktig resurs för personer som saknar egna digitala verktyg i hemmet, och fungerar som en bro till digital inkludering. Genom att satsa på biblioteken stärker vi bildning, jämlikhet och sammanhållning i hela staden - en viktig investering nu och framåt.

Särskilt uttalande av Tapani Juntunen (SD)

Vi är positiva till den nya biblioteksplanen och delar uppfattningen om bibliotekens centrala roll som en samhällsviktig verksamhet. Biblioteken ska inte bara vara en plats för litteratur och kultur, utan också en trygg och tillgänglig mötesplats för alla stockholmare.

Sverigedemokraterna ser ett behov av att förstärka bibliotekens förmåga att möta de utmaningar som följer av den snabba digitala utvecklingen. Allt fler stockholmare

behöver stöd för att kunna ta del av samhällsinformation, etjänster och digitala resurser. När stora delar av bibliotekets utbud nu erbjuds i form av e-böcker och inläst böcker krävs en hög grad av tekniskt kunnande hos låntagarna. För att biblioteken ska kunna erbjuda relevant service krävs en satsning på vidareutbildning av personalen i digitala tjänster. Vi vill också betona vikten av trivsel och trygghet på biblioteken. För att biblioteken ska upplevas som en trygg och välkomnande mötesplats måste arbetet med ordningsskapande åtgärder och trygg arbetsmiljö prioriteras.